

של אוברן זמנו, בישראל
ות דעת מומחה מטעמו,
ש שייפסקו לטובת הנת-
וגית תרחה.

גרמניים, האוצר רוחה את בקשתם, ולבסוף, רק
לאחר מאבק משפטי עיקש המנוהל בידי עורכי-
כי דין פרטיים, מתקבלת ההחלטה להכיר בהם.
לעתים מדובר בפסק דין ולעתים בהחלטה של
האוצר, אחרי שבית המשפט מסביר לאוצר כי
"כראי לו" להציע פתרון לאותה קבוצה.
יש דוגמאות רבות לקבוצות ניצולים שקיי-
בלו פיצויים בזכות עורכי דין פרטיים שפעלו
להוכיח את הסבל והפרעות שחוו בשואה. אל-
פי יהודי בולגריה, שגורשו מבתייהם באכזריות,
הוכרו רק בפסק דין של העליון, לאחר חמש

תגמול, נבהל האוצר מהאפשרות שיפסיד בדיון
ויום פתאום החלטה מנהלית, הנותנת להם הכרה
ופיצוי כספי זעום לעומת המגיע להם.
מבחינת עורך הדין הפרטי כל מאבק משפטי
כזה כרוך בסיכון כלכלי גדול, הכולל שכירת
צוות עובדים, שכירת היסטוריונים ונשיאה
זמנית בהוצאות הנאמדות במיליוני שקלים,
שיושבו לו רק אם יזכה בתיק, שכן כך נהוג בת-
חום מימוש הזכויות, הפועל על בסיס הצלחה. אז
אחרי המאמצים וההשקעה האדירה, פתאום מת-
עורר האוצר, שכוכו התנגד נחרצות לכל הכי-

הרעיון, וכלים יחד יכולים להגיד על דמם
של עורכי הדין. אך בדרך שכחו פרט קטן.
אף עורך דין לא ייקח יותר את הסיכונים
וההוצאות בניהול מאבקים כאלה, ולא תהיה
עוד הכרה באף קבוצה נוספת שסבלה בעת
מלחמת העולם השנייה. איך שלא נהפוך את
זה, המטרה האמיתית של יוזמת האוצר היא
שמירת כספי הניצולים בקופתו – והקורבנות
האמיתיים של ההצעה הם הניצולים.
הכותב הוא חתן פרס ישראל
במזרחנות ופרופסור אמריטוס בחוג
לערבית באוניברסיטה העברית

תאונות עבודה עמיקם חרל"פ

17 מפקחים על 12 אלף אתרי בנייה

מספר ההרוגים והנפגעים בתאונות
עבודה אינו פוחת. על פי נתוני משרד הבי-
לכלה והביטוח הלאומי, נפגעים בישראל
כ-60 אלף עובדים בתאונות עבודה מדי
שנה, ויותר מ-200 תאונות מתרחשות
ביום עבודה ממוצע. חלק מהתאונות אינן
מרווחות. יותר מ-50 מהעובדים שנפגעו
מדי שנה מקפחים את חייהם, ולשאר נגרמים
סבל ופגיעות גוף, לעתים לצמיתות. אומדן
הפגיעה בפיריון העבודה כתוצאה מתאונות
עבודה מפתכת, בענפי התעשייה והבינוי,
ביותר מחצי מיליארד שקל בשנה.
הנפגעים העיקריים הם העובדים החלשים
בשרשרת: עובדי קבלן, פועלי בניין ועובדים
זרים. פעמים רבות, הם אינם יודעים לעמוד
באופן נחרץ מול המעסיקים ומול המערכת ולת-
בוע את זכויותיהם. העובדים הנפגעים מתאונות
עבודה משאירים אחריהם משפחות שנקלעות
למשבר קשה ולמצוקה כלכלית גדולה.
אין מדובר בגזירת גורל. תאונות שלעתים
נגמרות באסונות ובקיפוח חיי אדם, היו יכולות

להימנע בנקל, לו רק היו הרשויות המוסמכות
מטפלות בנושא כראוי, אוכפות את התקנות ומ-
סדירות אותן. אין ספק כי הונחה וחוטר תשומת
לב מספקת מצד הרגולטור לאורך השנים, הן
בהיעדר אכיפה והן באי-הקצאת משאבים, תרמו
משמעותית לקיום מצב זה.
מדיון שנערך באחרונה בכנסת על ענף הבי-
נייה, עלה כי המדינה מקצה 17 מפקחים בלבד,
שאמורים לפקח על 12 אלף אתרי בנייה. במצב
כזה, אין ספק כי רמת האכיפה תהיה לקויה וחד-
לקית. לא מפתיע שמחצית מהנהרגים בתאונות
עבודה הם עובדי ענף הבנייה. יותר מ-40% נהרג-
ים כתוצאה מנפילות מגובה. במקום השני במי-
ספר התאונות הקטלניות נמצא ענף התעשייה.
התמורות בעולם העבודה מצריכות שינוי
בחקיקה המיושנת והקצאת משאבים למשרד
הכלכלה ולאגפי הבטיחות. כך גם קבע דו"ח
הוועדה שהוסמכה ב-2011, והגישה את המלצות
תיה לשר הכלכלה כעבור שלוש שנים, אך רובן
נשארו במגירה.
כדי להפחית את מספר תאונות העבודה

בישראל אי-אפשר להמשיך לטמון את הראש
בחול. הבעיה לא תיעלם מעצמה. חובה על
המדינה לקחת אחריות על הנושא. עליה לתת
תמריצים כלכליים למעסיקים המשקיעים
בבטיחות ורואגים לסביבת עבודה בטוחות, ו
לפעול להעלאת רף דרישות הבטיחות והגדר-
ת מספר המפקחים וביקורי הפתע. עליה גם
להחמיר את הענישה על מעסיקים שיימצאו
רשלנים, כך שתכלול סנקציות פליליות כבדות.
אלה יוכלו ליצור אפקט הרתעה יעיל נגד
מעסיקים מפירי חוק ונגד רשלנות הגורמת
לתאונות עבודה. במצב כיום, שבו כמעט ולא
מוגשים כתבי אישום במקרים של תאונות עבודה
— וגם אם מוגשים, הדבר נעשה רק לאחר
אסון, ובמקרים חריגים — אין זה מפתיע כי ההר-
תעה בקושי קיימת, אם בכלל. למרבה הצער, עד
שינויים אלה יתרחשו, מספר הנפגעים לא יפ-
חת, ואף נורא מכך, רק יגדל.
הכותב הוא עורך דין ממשרד עמיקם
חרל"פ ושות', מומחה בדיני נזיקין,
תאונות וביטוח

תיע תובעים ייצוגיים
בן, בנסיבות המיוחדות
את הכללים, ולהתיר
נת בתביעות ייצוגיות,
תסתים לטובת חברי
מאפשרים זאת, והדבר
המצד עורכי הדין.
דין לשדל לקוחות
עורך דין אינו רשאי
דוע, בתוכננות ייצו-
עורך הדין הוא היוזם
גם בארה"ב. פעמים
קבועה ומאתר תובע
קבוצת הנפגעים בתו-
כך שהעובדה שעורך
הזווה הפרה של כללי
ללי האתיקה בהתאם.
האתיקה הארצית
ל משרד עורכי דין
ני משפחה וירושה

אליה ושומרת על זכותה לבצע שינויי עריכה ושכתוב, על פי שיקול דעתה הבלעדי. מחברי המאמרים מוותרים על הזכויות, לרבות זכויות יוצרים, במאמרים הנשלחים למערכת, והזכויות הבלעדיות שייכות למערכת